

OBJAŚNIENIE ZNAKÓW

- Szlak kajakowy, kierunek spływu
- Kilometr liczony w górę rzeki (w km)
- Początek / koniec szlaku
- Przystań kajakowa; miejsce wodowania
- Niebezpieczne miejsce; jaz, spiętrzenie, próg wodny
- Pole biwakowe, camping; plaża, kąpielisko
- Wypożyczalnia kajaków
- Most; kładka
- Rzeka
- Jezioro, zbiornik wodny; bagno, teren podmokły
- Kościół; kaplica; pomnik
- Zabytkowy ratusz; muzeum; inna atrakcja turystyczna
- Pałac, dwór; zabytkowy park; ruiny
- Młyn wodny; inny zabytek; grodzisko
- Hotel; inny obiekt noclegowy; informacja turystyczna
- Przychodnia lekarska; apteka
- Market; sklep spożywczy; gastronomia
- Policja; straż pożarna; poczta
- Punkt widokowy; punkt wysokościowy
- Leśniczówka; kamieniołom; stadion, boisko
- pomnik przyrody
- Park krajobrazowy
- Teren zabudowany; teren przemysłowy
- Las; ogród; łąka
- Cmentarz; inna zielen; piasek
- Droga krajowa
- Droga wojewódzka
- Droga lokalna
- Droga polna; ścieżka
- Pieszy szlak turystyczny
- Granica województwa
- Granica powiatu
- Granica gminy

euroPILOT
www.europilot.com.pl
ISBN 978-83-8218-309-2

Powiat Radomszczański

Maluszyn **PILICA** Faliszew

na kajaku

skala mapy 1:40 000

euroPILOT
www.europilot.com.pl
ISBN 978-83-8218-309-2

ABC KAJAKARZA

1. Nigdy nie wsiadaj do kajaka po spożyciu alkoholu lub środków odurzających, nie używaj ich w czasie pływania.
2. Pływaj w kamizelce asekuracyjnej.
3. Zwracaj uwagę na innych i pomagaj im w razie potrzeby, zachowaj właściwe odległości i sztyk płynięcia.
4. W miejscach niebezpiecznych - progi, jazy, spiętrzenia, w połowie zatopione kłody - przenieś kajak. Nie ryzykuj życia.
5. Bądź czujny, kontroluj powierzchnię wody przed dziobem kajaka – wszelkie wiry, zmarszczki, fale mogą świadczyć o podwodnych przeszkodach, które należy ominąć.
6. Wsiadaj i wysiadaj z kajaka ustawionego dziobem w górę rzeki (pod prąd), przybijaj do brzegu zawsze pod prąd, z tyłu kajaka powinna siedzieć osoba bardziej doświadczona, cięższa.
7. Po wywrocie nie panikuj, holuj kajak do brzegu nie odwracając go, nigdy nie wypuszczaj wiosła z ręki.
8. Mijaj inny kajak zawsze z prawej strony, wyprzedzaj z lewej, a na zakrętach od strony większego łuku.
9. Przy niskiej wodzie, trzymaj się nurtu (na zakrętach będzie to ich zewnętrzna strona), by uniknąć osadzenia na mieliźnie.
10. Cenne przedmioty (smartfon, zegarek, aparat fotograficzny, dokumenty, pieniądze itp.) zabezpiecz przed zamoknięciem w szczelnych workach lub pojemnikach wodoszczelnych, które, na wypadek wywrotki najlepiej przywiązać do kajaka.
11. Pamiętaj o apteczce.
12. Nie zaśmiecaj akwenów ani miejsc biwakowania, śmieci zabierz ze sobą.
13. Nie hałasuj i zachowuj się w miarę cicho na wodzie i biwakach, pamiętając, że oprócz ciebie są tam inne osoby.
14. Pamiętaj, że biakowanie na terenach leśnych dozwolone jest tylko na wyznaczonych polach namiotowych, a rozpalać ognisk - jedynie w miejscach do tego przeznaczonych.
15. Nie niszczyć roślinności, nie plosz zwierząt.
16. Pozostaw każde miejsce w takim stanie, w jakim sam chciałbyś je zastać.

Powiat Radomszczański

ul. Leszka Czarnego 22, 97-500 Radomsko
tel. +48 44 683 45 09
starostwo@radomszczanski.pl
www.radomszczanski.pl

SZLAK PILICY – POWIAT RADOMSZCZAŃSKI Maluszyn – Faliszew (około 50 km)

Pilica o długości ponad 325 km, w granicach województwa łódzkiego płynie na odcinku około 170 km. Proponowany szlak kajakowy, niezwykle malowniczy i przyjazny, obejmuje około 53 km rzeki, podzielone ma pięć odcinków dziennych.

W dolinie Pilicy są świetne warunki do rekreacji i wypoczynku oraz uprawiania aktywnej turystyki rowerowej, pieszej, kajakowej i konnej. Bioróżnorodna rzeka jest też rajem dla wędkarzy. Pilica łączy różne krainy geograficzne i kulturowe. Przepływa przez lasy i tereny rolnicze, piękne i różnorodne krajobrazy oraz miejscowości historyczne, jak Inowłódz, Spała czy Sulejów. Rzekę i jej dolinę powinni poznać nie tylko kajakarze. Można tu spędzić weekend, jak i zaplanować dłuższy pobyt.

Pilica jest najdłuższym lewobrzeżnym dopływem Wisły. Bierze początek wśród pól, łąk i wzniesień Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej. Jej źródło stanowi wydajne krasowe wywierzysko, znajdujące się powyżej miasta Pilica (województwo śląskie, okolice Zarzecza w gminie Lełów). Dalej płynie na nizinie centralnej Polski na północny wschód, następnie łukiem skręca na północ i północny zachód. Na koniec wpada do Wisły w okolicach wsi Ostrówek w pobliżu Warki (województwo mazowieckie).

Źródłowy odcinek to bezleśna dolina głęboko wcięta w jurajskie i kredowe podłoże. Górny fragment rzeki w regionie łódzkim pełen jest zabudowy hydrotechnicznej. Odmienny charakter ma mazowiecki, dolny odcinek Pilicy o słabo uregulowanych brzegach. Przez dorzecze Pilicy, zwane Nadpilicem (powierzchnia 9258 km²), przepływają jej lewobrzeżne (Krztynia, Białka, Luciąż, Wolbórka i Mogielanka) i prawobrzeżne (Czarna Włoszczowska, Czarna Konecka i Drzewiczka) dopływy. Dzięki nim rzeka ma stały przepływ i duży zasób wód, co sprzyja życiu biologicznemu i umożliwia spływy kajakowe.

Pilica to czysta rzeka przepływająca przez rozległe lasy i trzy parki krajobrazowe: Przedborski, Sulejowski i Spalski, tworzące Zespół Nadpilicznych Parków Krajobrazowych. Chronią one cenne przyrodniczo obszary, w tym Puszcze Pilicką oraz krajobrazy doliny rzecznej z bogatą roślinnością, wieloma gatunkami chronionymi, zabytkami oraz ciekawym folklorem i historią. By chronić cenną nadpiliczną przyrodę, utworzone zostały na opisywanym szlaku Pilicy obszary siedliskowe Natura 2000: Dolina Górnej Pilicy (od okolic Szczekocin do Przedborza) i Dolina Środkowej Pilicy, zaczynająca się poniżej Przedborza. W okolicach znajduje się też kilka wartościowych rezerwatów przyrody: Dębowiec, Góra Chelmo, Murawy Dobromierskie, Bukowa Góra, Czarna Różga i Piskorzeniec.

Bogaty jest świat roślin, w tym chronionych. Brzeg płaski z terasą okresowo zalewaną wodą zajmują olsy i lasy łęgowe oraz łąki. Miejsca suchsze i bezleśne porasta roślinność kserotermiczna. W lasach mieszanych dawnych puszcz rosną dęby, brzozy, świerki i sosny. Wysepki i plaże porastają nadbrzeżne zarośla i trzcinowiska.

Żyje tu wiele gatunków zwierząt. W wodach rzeki występuje ponad 30 gatunków ryb, wśród nich chronione i zagrożone kozy złotawe oraz piekielnice, różnanki, piskorze i cztery gatunki minogów. Dolina jest ostoją ptaków. Bogactwo ryb przyciąga ptaki wodno-błotne (ponad 150 gatunków, w tym: rybitwy białoczelne, sieweczki obrożne i rzeczne, ostrygojady, bączki, dubelty, nurogęsi, brodze piskliwe, zimorodki, brzegówki i podróżniczeki) oraz drapieżne i leśne (bieliki, orliki krzykliwe, sokoły wędrowne, kraski, bociany czarne i puchacze). Ochronie podlegają nietoperze: nocki (łydkowłose, duże, Brandta i rude), borowce wielkie i gacki szare. Nad brzegami i w wodzie mieszkają bobry i wydry.

Spływ szlakiem Pilicy to bardzo atrakcyjna przygoda odpowiednia również dla początkujących kajakarzy i rodzin z dziećmi. Odcinki dzienne dla początkujących to 10–20 km, dla wprawnych do 30 km. Zwłaszcza w górnym biegu rzeka jest łatwa, bezpieczna i płytka (średnia głębokość 0,5–1,2 m). W starorzeczach, pod mostami i w zakolach rzeki bywa głębiej (2–3 m). Piaszczyste dno i rozległe plaże pozwalają na odpoczynek i kąpiel, w lasach i na łąkach są świetne miejsca biwakowe. W dolinie infrastruktura turystyczna obejmuje wypożyczalnie kajaków oraz pomosty dla kajakarzy. Wiele firm przez cały rok oferuje spływy, transport sprzętu i turystów, wyżywienie i noclegi.

Nizinno-wyżynna rzeka na proponowanym odcinku ma korzystny średni spadek – około 0,5% (od źródeł do ujścia – 0,8%). W zależności od odcinka jej charakter się zmienia. Płynie przez łąki i lasy dość szybko, ale spokojnie, co nie wymaga ciągłego wiosłowania i przenoszek. Nurt w górnej części jest

bardziej wymagający, na dolnym odcinku łagodny. Górny i środkowy odcinek mocno meandrującej rzeki jest bardzo urozmaicony z licznymi odnogami, starorzeczami i wyspami. Rzeka jest ciekawa, bezproblemowa, zapewnia wiele wrażeń i emocji, często zmienia kierunek, głębokość i szerokość koryta. Bywa też kapryśna, w płytkiej wodzie prąd może być silny, a jego pokonanie wyczerpujące. Pojawiają się płytko zanurzone przeszkody, płycizny przemieszczające się w nurcie i głębie z wirami.

Pilica jest spławna wiosną od wsi Dobra, przez cały rok od Żarnowca. Górna część do Konieczpola to otoczony lasami rzadko uczęszczany odcinek dla doświadczonych kajakarzy, urozmaicony i trudny, o wąskim korycie i wysuszających przenoski przeszkodach w szybkim nurcie (drzewa, progi, jazy, bystrza). Pod Konieczpołem, w dolinie szerokości do 2 km, są stawy rybne.

W środkowym biegu, od Zarzecza do Spały, koryto jest wąskie (5–15 m), rzeka meandruje szeroko, tworzy liczne zakola, starorzecza i rozlewiska, nurt jest zróżnicowany, spowalnia i przyspiesza, pod powierzchnią wody widać przewrócone i zatopione drzewa, brzegi gęsto porasta roślinność.

Dalej na szlaku pojawia się więcej kajakarzy, latem również początkujących. Uciążliwe jazy i progi kończą się za **MALUSZYNEM**. W okolicy **PRZEDBORZA** rzeka opływa krańce pasma wzgórz, a jej dolina ma głębokość do 50 m.

Wiosną, po roztopach i deszczach, poziom wody w Pilicy gwałtownie wzrasta. Rzeka jest dynamiczna, zalewa nisko położone łąki i plaże. To czas dla obserwatorów przyrody, gdy budzą się ptaki, pojawiają pierwsze rośliny, krajobraz co raz bardziej zielony. Lato to czas na rekreację. Rzeka jest dostępna i bezpieczna w środkowym i dolnym biegu, poziom wody stabilny, nurt spokojny, temperatury sprzyjają kąpielom i spływom. Bywa tu tłoczno od turystów, kajakarzy i biwakowiczów. Jesienią poziom wody jest niższy, nurt

łagodny. Lasy i łąki zmieniają barwy, a rzeka pustoszeje. To czas fotografów, grzybiarzy i poszukujących ciszy.

Spływ rozpoczynamy w **MALUSZYNIE**, przed mostem na drodze wojewódzkiej nr 785. We wsi są ładne, stare, drewniane domy z ganeczkami i kolumnienkami, zabytkowy kościół i pozostałości zespołu pałacowego Ostrowskich i Potockich z XIX wieku.

Od ujścia Zwleczy do ujścia Czarnej Włoszczowskiej Pilica jest wąska i głęboka, meandruje przez łąki, w wartkim nurcie widać zwałone do wody drzewa, brzegi są niedostępne i porośnięte trzcinami i zaroślami. W Sudzinie działa przystań z wypożyczalnią kajaków. Poniżej ujścia Czarnej Włoszczowskiej meandrująca rzeka jest szersza i płytsza, w nurcie są mielizny i wyspy. Płyniemy dalej, dopływamy do Krzętowa, w którym możemy odpocząć na plażach lub skorzystać z oferty agroturystycznej. Płynąc dalej, w Pratkowicach możemy skorzystać z prywatnej przystani kajakowej, jest tu też miejsce odpoczynku z wiatami i pole biwakowe. Kolejne miejsce przyjazne do postoju to **BIAŁY BRZEG**.

Po ponad 4 km mijamy most w Chałupach i wkrótce dopływamy do malowniczego miejsca, tzw. Wysokiego Brzegu. Tu możemy zatrzymać się i odpocząć na pięknej plaży. Dzień możemy zakończyć w **PRZEDBORZU**. Niewielki Przedbórz ma bogatą historię sięgającą średniowiecza. To tu Władysław Jagiełło nadał prawa miejskie dzisiejszej Łodzi, często bywał tu i polował król Kazimierz Wielki. Niedaleko stąd do Przedborskiego Parku Krajobrazowego. Ruszamy z Przedborza, pokonujemy kamienny próg, dalej bystrza w okolicy Woli Przedborskiej. Zanocować możemy na polu biwakowym w **TARASIE**. Za wsią Pilica mniej meandruje, zaczynają się dłuższe, proste odcinki. Spływ kończymy w okolicach Faliszewa lub na plaży w okolicy wsi **ŁĘG MAJKOWSKI**.

trasa	odległość w kilometrach	czas spływu
Maluszyn – Krzętów	19	5 godz.
Maluszyn – Sudzin	9	2,5 godz.
Maluszyn – Bobrowniki	16	4,5 godz.
Krzętów – Przedbórz	15	4 godz.
Biały Brzeg – Przedbórz	8	2 godz.
Przedbórz – Taras	10,5	3 godz.
Maluszyn – Przedbórz	36	2 dni
Przedbórz – Sulejów	46	2 dni
Maluszyn – Sulejów	80	4 dni

Wypożyczalnie kajaków

Gmina Wielgomłynny

- » **Wypożyczalnia Kajaków „Pratko”**
Pratkowice 24, 97-525 Wielgomłynny
tel. +48 783 668 814, +48 609 913 873
Fb: Wypożyczalnia Kajaków Pratko
- » **Agroturystyka pod Klonami, PPHU Norberczyk**
Krzętów, ul. Dolna 19
tel. +48 663 776 849
e-mail: kontakt.podklonami@gmail.com
Fb: Agroturystyka pod Klonami

- » **Spływy Pilicą Mateusz Tomaszewski**
Krzętów
tel. +48 503 018 103
e-mail: matian23@interia.pl, www.spływy-pilica.pl
- » **Gospodarstwo EKO-Agroturystyczne „Nad Pilicą” Mirosław i Urszula Pietruczuk**
97-525 Wielgomłynny wieś Krzętów, ul. Dolna 80/83
tel. +48 512 37 7428, +48 5021 39 503
e-mail: domkinadpilica@gmail.com
www.domkinadpilica.pl

Gmina Ładzice

- » **Wypożyczalnia Kajaków „Camp KAJAKOWO”**
Zakrzówek Szlachecki, 97-561 Ładzice
e-mail: campkajakowo@gmail.com
tel. +48 785 118 585
campkajakowo.pl

Gmina Przedbórz

- » **PPHU ELKO Weronika Olszowy**
ul. Radomszczańska 55, 97-570 Przedbórz
tel. +48 604 689 431, +48 663 799 026
e-mail: elko@kajaki-elko.pl, kajaki-elko.pl
- » **Taras – Kajaki**
Taras 46
tel. +48 502 087 327, +48 502 509 595
e-mail: kontakt@taras-kajaki.pl, taras-kajaki.pl
- » **Ranczo u Biskupa**
Brzostek 24, 97-570 Przedbórz
tel. +48 691 494 207
e-mail: biuro@steam-factory.pl
- » **Beti & Sławoj Wypożyczalnia Kajaków**
(Przedbórz, Maluszyn, Bobrowniki, Krzętów, Łęg Ręczyński, Trzy Morgi)
Nowa 14, 97-570 Przedbórz
tel. +48 509 309 149
Fb: Beti & Sławoj Kajaki - Spływy kajakowe, Wypożyczalnia kajaków

Gmina Żytmo

- » **Spływy Kajakowe Maluszyn**
tel. +48 514 297 212
- » **Wypożyczalnia kajaków „MOSTY Beach”**
Mosty 49 k. Maluszyna
tel. +48 602 644 318
e-mail: mostybeach@wp.pl, mostybeach.pl

